

Guerra de Rusia contra Ucraína, a escalada da agresión

Descrición

Os actuais estados de Ucraína e Rusia son resultado da disolución da Unión Soviética, que, esgotada toda a súa capacidade de existencia política e económica, interpúxose no camiño dos altos cargos administrativos políticos e económicos interesados en conservar o seu poder e dos actores da economía semilegal en crecemento, aliados con círculos criminais que necesitaban legalizar os seus capitais e establecer control sobre o poder político. Ao saír da Unión, Ucraína tiña a estrutura dunha república soviética nacional supostamente soberana, pero Rusia, aínda que se denominaba federación, era en realidade un resto dun case imperio altamente centralizado composto por elementos dispares: rexións produto de división territorial administrativa e autónomas con identidade nacional altamente erosionada polo asimilacionismo practicado deliberadamente por Moscova. Non era unha federación de verdade e para sobrevivir como potencia centralista necesitaba recuperar as antigas repúblicas nacionais, ante todo, a que foi sempre de importancia vital, Ucraína.

Mentres en Ucraína estaban no poder os presidentes Kuchma e Ianukóvich, non lle resultaba difícil a Rusia mantela na súa órbita, porque estes eran da mesma clase que os gobernantes rusos, é dicir, antigos administradores políticos e económicos e delincuentes que legalizaban o seu poder económico, e os seus intereses seguían unidos aos antigos lazos coa economía rusa, que seguían manténdose. Aínda así, Ucraína como estado necesitaba obxectivamente conseguir independencia real e con cada paso que daba neste sentido atopábase cunha reacción agresiva por parte de Rusia. Dado que Rusia non se reformaba no sentido político-nacional e seguía funcionando como un imperio que perdía as súas partes, a agresividade contra Ucraína se incrementaba e a guerra facíase inevitable.

A Putin, que se compara de boa gana co desapiadado emperador Pedro o Grande e considera ao sárdico Stalin, que apagou millóns de vidas, un xestor eficaz, polo visto, non lle importa moito que o seu modo de proceder véseno parecido ao de Hitler. Do mesmo xeito que o fixo Adolfo o 1 de setembro de 1939, anunciou a súa invasión durante a mesma noite en que as súas tropas cruzaron a fronteira. De modo similar, dixo que o fixo porque se viu obrigado, tamén as súas palabras pretendían facer crer que foi a vítima quen provocara a agresión e, do mesmo xeito que o outro, o obxectivo de Putin tamén era salvar a paz. En moitas ocasións xa procedeu abertamente da mesma maneira para burlarse das "inocentes" democracias occidentais, quen, temendo a unha escalada militar, de feito, deixan que o agresor suba o grao de violencia.

En febreiro de 2022 o agresor quitouse os tapuzos. As forzas de guerra rusas entraron en Ucraína por onde fose posible, mesmo desde o territorio de Bielarús, atacaron pola terra, desde o aire e desde o mar. O asunto tiña todos os visos dunha guerra a gran escala, aínda que o presidente Putin anunciara unha "operación militar especial", cuxo obxectivo era soamente protexer a integridade territorial das formacións criminais denominadas "repúblicas

populares de Donetsk e Luhansk e a desmilitarización e desnazificación do este de Kíiv.

A comandancia rusa que se apoderara facilmente do Leste e Sur de Ucraína con poboación rusa e que Kíiv caería en poucos días, pero levou unha enorme sorpresa. O presidente ucraíno V. Zelenskii, de profesión cómico de televisión, obviamente non tiña a capacidade para ser comandante en xefe. Persoalmente críase en condicións de convencer a Putin a poñer fin á guerra "mirándolle aos ollos", por tanto suspendera os programas de reforzamento da defensa do país, mandara desmantelar as obras defensivas na fronteira onde podían penetrar as forzas rusas, etc. Cando se produciu a invasión, declinou inesperadamente a oferta norteamericana de ser evacuado, quedou na capital cando xa había militares rusos nos suburbios, e asumiu o papel de líder dunha nación que está decidida a loitar pola súa soberanía. Tivo lugar unha "milagrosa" conversión dun político populista manipulador a un portavoz da cidadanía. Esta última incrementou o seu protagonismo considerablemente en todos os ámbitos que teñen relación coa preservación da soberanía da nación ucraína, en especial adquiriu moito peso a opinión e a voz de numerosos voluntarios na fronte e na retagarda.

Isto causou certo desconcerto no Kremlin, porque o seu plan inicial había fracasado. Con todo, no canto de recoñecer o seu erro e repregarse, recuou os seus ataques, porque o seu obxectivo non era o que declarara, senón que se trataba de conseguir a posición dunha potencia de primeira orde no mundo, e iso non o lograría cunha Ucraína como nación independente fora do seu control, integrada en Europa. Se era necesario, destruíra o país, converténdoo en terra queimada. Demostrouno logo en Mariúpol, Bucha, Bajmut e moitos outros lugares. Ucraína como tal, coa súa propia identidade nacional non importaba nada. O Kremlin estaba a combater contra o "Occidente colectivo" que, supostamente, roubáralle o que baixo os tsares chamábase Rusia Menor, algo sobre o que Putin crese ter dereitos como o dono do Kremlin.

A pesar da enorme superioridade en persoal e armamento, os rusos non logran romper a resistencia dos ucraínos. Sofren fracasos, pero non queren ser derrotados. Tiveron que retirarse dos territorios que ocuparon nas provincias de Kíiv, Járkiv, Sumy, Chernihiv, abandonaron a capital provincial de Jersón, a illa das Serpes, etc. Na zona de Donetsk está practicamente na mesma liña que se formou fai oito anos. Si, avanzaron bastante en Luhansk e pecharon o corredor entre Donbás e Crimea. Para "legalizarse" como "defensores das súas terras contra o ocupante ucraíno", declararon catro provincias ucraínas parte de Rusia, pero igual non logran ter control completo sobre elas.

Toda a campaña militar do ano 2022 pode verse como unha serie de reveses, porque non se conseguen os obxectivos anunciados, entón son reformulados e segue a escalada de violencia. Parece ser unha campaña sen obxectivos claros, pero este paradoxo dispábase, cando se lle mira no contexto da idea revanchista que Putin anunciou hai 20 anos, que a desaparición da URSS foi unha humillación para Rusia, que agora debía levantarse dos xeonllos. Foi unha ameaza terrorista mal disimulada, porque tendo o potencial de armas nucleares máis grande no mundo, Putin expuña a lograr un poder de decisión correspondente en asuntos globais.

Desde o ángulo de vista dunha acción terrorista, que xa escalou á envergadura dunha guerra, o cadro vese bastante claro: o terrorista Putin coa súa mafia (que ten nas súas mans todo o Estado), os ameazados son os EUA, a OTAN, a UE, en realidade, todo o que é considerado a democracia moderna. E Ucraína é un refón no medio deste macabro xogo. Un refón que paga con miles de vidas, de militares e civís, perdendo as súas terras e riquezas, sendo levado á desaparición como estado, nación, país. De modo que os occidentais non poden quedar á marxe, xa están dentro, no punto da mira. Putin invadiu Ucraína en febreiro xustamente porque ninguén cría que o ía a facer, pero a quen ameazaba era a todo o chamado mundo occidental.

Con todo, por temor ao terrorista desenfreado, os occidentais negáronse a dar a Ucraína a protección que teñen os seus aliados, anunciando que non cumpría as condicións para afiliarse á OTAN (é difícil crer que, p.e., Albania si está en mellores condicións que Ucraína). Mentres Ucraína esperou esta sentenza durante as primeiras semanas da invasión, o agresor estivo a gañar terreo, aproveitando a súa vantaxe militar, porque se estivo activamente armando e militarizando a sociedade desde o comezo do século, mentres que Ucraína comezou a traballar en serio en temas de defensa só en 2014 co comezo da invasión, pero todo foi truncado coa chegada de Zelenskii á presidencia.

Para defenderse do invasor e terminar a guerra, Ucraína necesita armamentos máis modernos, superiores aos de Rusia. Pódese obter dos seus amigos occidentais, pero para isto hai que disipar dúbidas sobre se tal axuda pode involucrar aos doantes e ter como consecuencia unha escalada da guerra. Se se ten medo ao terrorista, el gana. Mentres se tiñan reticencias sobre se conviña a dar a Ucraína armas letais, o agresor avanzaba. Isto convencía aos que dubidaban e tomábase a difícil decisión sobre a subministración. A continuación, entón, requírese tempo para recoller e preparar

o material, para formar ao persoal ucraÃ±no. E o agresor aproveitaba asÃ un tempo de graza.

Ã%o difÃcil conxectar que curso tomarÃa a guerra e cando terminarÃa, se os amigos occidentais houberen accedido Ãi peticiÃn ucraÃna de pechar o ceo. ou tomasen a decisiÃn de entregar aviÃns de fabricaciÃn soviÃtica que aÃnda tiÃ±an os paÃses do antigo bloque de Varsovia. Lamentable, a sÃa entrega foi abortada.

O atraso en proporcionar a axuda militar real que tanto se necesita para repeler a agresÃn contribuÃu ao control ruso dunha quinta parte de UcraÃna. Con todo, os ucraÃnos xa conseguiron vitorias importantÃsimas Ãi marxe do campo de batalla. Demostraron a todo o mundo a sÃa decisiÃn e capacidade de defenderse, gaÃaron o respecto do mundo civilizado como unha naciÃn polÃtica digna, moralmente superior ao seu agresor (por certo, a asombrosa consolidaciÃn da consciencia nacional dos ucraÃnos Ã© un dos Ãtiros pola culataÃ™ mÃjis fortes que sufriu o imperialismo ruso).

No mundo practicamente non quedan paÃses que oficialmente apoiem a Rusia, que foi condenada como agresor en instituciÃns europeas e NaciÃns Unidas. Incluso os paÃses que prefiren mostrarse neutrais e non condenan ao agresor, abstÃñense de fornecerlle materiais que poidan ser usados para mellorar os seus armamentos.

En cambio, UcraÃna recibe cada vez mÃjis apoio e axuda internacional. En decembro e febreiro o presidente ucraÃno realizou viaxes Ãs capitais de EE.UU., do Reino Unido e a UniÃn Europea para conseguir mÃjis armas imprescindibles para comezar a liberaciÃn dos territorios ocupados, que se prevÃ© para comezar este ano. En xaneiro celebrouse a cimeira de titulares de defensa da OTAN, Ramstein 6, onde se deciden cuestiÃns prÃcticas do apoio militar a UcraÃna. Foi impresionante o convencemento de axudar a UcraÃna que expresaron os participantes, a sÃa convicciÃn de non permitir que gaÃe Rusia, que a Ãnica posibilidade de terminar a guerra Ã© a vitoria de UcraÃna. Pero non se tomou a decisiÃn sobre a entrega dos tanques alemÃns Leopard 2, aÃnda que si chegou semanas mÃjis tarde, o que significa que estarÃn en UcraÃna meses despois.

Cada demora custa demasiado aos ucraÃnos. Desde o outono as acciÃns militares rusas fixÃronse mÃjis graves, sen escatimar o material humano. Ao ver que os ucraÃnos non se renden, Rusia mostra que para impoÃerse estÃ decidida a destrÃr todo o paÃs como tal, escala a violencia, desata o terror contra a poboaciÃn civil, destruÃndo infraestruturas vitais en todo o territorio do paÃs, lanzando mÃsiles contra vivendas.

A pesar de que non alcanzar os obxectivos inmediatos das sÃas ameazas terroristas, Putin vai determinando cada vez o aumento da intensidade e por conseguinte provoca a maior implicaciÃn dos amigos de UcraÃna. Noutras palabras, logra impoÃer o seu ritmo. Neste sentido ameazou coa sÃa disposiciÃn para seguir coa guerra varios anos mÃjis, o que sÃ terÃ efecto mentres se atrase a axuda militar occidental a UcraÃna. En definitiva, unha vitoria de Rusia non parece factible. A vitoria ten que ser de UcraÃna. Ã%o cuestiÃn de tempo.

Este artigo fai parte do IGADI Annual Report 2022-2023 “GlobalizaciÃn e multipolaridade en tempos de Guerra”, que podes descargar aquÃ.

ETIQUETAS

Rusia UcraÃna

IDIOMA

Galego

INVESTIGACION

RelaÃÃes Internacionais e GeopolÃtica

Data de creaciÃo

Junho 1, 2023

Metacampos

Autoria : 12106

Subtítulo : Este artigo fai parte do IGADI Annual Report 2022-2023 "GlobalizaciÃn e multipolaridade en tempos de Guerra"